

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri depodne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . . K 25.—
polletno . . . . K 12.50
četrtletno . . . . K 6.50
mesečno . . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (insetate)** se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 87.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, 19. aprila 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Skupno delovanje.

V Celju, 19. aprila

Predno napišemo nekoliko komentarja k sedanjim klerikalnim bolečinam za skupno jugoslovansko delegacijo na Dunaju in njihovim željam, da »naprtijo formalno odgovornost« za — neuspehe in poraze na Dunaju — Zvezi južnih Slovanov, oziroma slov. naprednjakom in dalmatinskim poslancem, ki seveda našim volilcem niso odgovorni (kajti za to se v prvi vrsti sedaj gre) treba nekoliko poseči nazaj. — Naši politični javnosti bo še dobro znano, da je sklenil l. 1907 na novo ustanovljeni, skupni narodni svet za Sp. Štajer, naj bi se ustanovil na Dunaju skupni jugoslovanski klub. To so smatrali takrat klerikalci, kateri so odločno pobijali misel skupnosti, dasi še ni bilo enotne slovanske parlamentarne organizacije, kakor jo imamo danes v Slovanski jednoti, za tako **provokacijo in razžaljenje, da so njihovi odposlanci izstopili iz narodnega sveta** in tako še danes nimamo na Sp. Štajerju te toliko potrebne in važne institucije, katera bi redno in s pridom delovala. Klerikalci so imeli namen stopiti v vladno večino in so to tudi storili: rezultat je **ogrška nagodba, deželni nemški šolski nadzornik za Kranjsko, nemška gimnazija v Ljubljani, nemški okrajni šolski nadzornik za nemške šole na Sp. Štajerju in neštivilni nemški sodniki in polit. uradniki**, ki so bili imenovani za Beckove in Bienertrove ere po celem Slovenskem. Klerikalci so imeli od Becka profit. Ko pa se jim pod Bienertrom ni več nudilo ovsa na škodo celega naroda, so šli v opozicijo; sami v boju za oves preslabi, so naenkrat občutili potrebo po Narodni zvezi in so jo tudi ustanovili — toda nikoli respektirali. Lani so v drž. zboru obstruirali in s tem podaljšali Bienertu politično življenje; decembra meseca, ko je bil položaj razmeroma ugoden za mir in se nam je že **zasi-guralo jugoslov. ministra rojaka, so zopet rovali s češkimi agrarci vred tako dolgo, da se je premirje o-nemogočilo**; slednjič so ubili lastno obstrukcijo in potegnili Bienertu pred Novim letom iz mlake. Rezultat teh političnih grehov čutimo vsak dan ... Volilci postajajo nezadovoljni in Slovenski klub išče zopet poti, **kako bi prevahal odgovornost za svoje napake in neuspehe na druga ramena**. I — na koga, če ne na slov. naprednjake in slovenskim volilcem neodgovorne dalmatinske poslance? »Mi hočemo formalno odgovornost naprtiti za vse onim« (iz Zveze južnih Slovanov) piše včeraj prav odkritosrčno mariborska »Straža«. In ne le to! Morda bi se posrečilo potem iz skupnega kluba izriniti sploh slovenske naprednjake — (glej včerajšnjo »Stražo«). Tako si naši klerikalci predstavljajo »skupno« delovanje — in nikdo se nam ne bode čudil, ako sedanjim klerikalnim frazam prav nič ne verjamemo. »Kdor enkrat stori politično napako, je obžalovanja vreden, kdor pa drugič, je norec«, je še nedavno tega rekel Slovak Milan Hodža. Naši poslanci naj premislijo, kaj delajo! Slovenski klerikalci nosijo danes kot večina faktično odgovornost za vse, kar se zgodi slabega, naložili so si to breme prostovoljno l. 1907, naj ga nosijo mirno tudi naprej. Koliko je pa vredno klerikalno besedičenje o »skup-

nem« delu, kaže ravno njihov boj proti narodnim svetom, proti Ciril-Metodovi družbi in — obstrukcija v Gradcu. Naj se oživi »Narodna zveza« — če se jo že rabi, v ostalem pa delujeta itak oba kluba v Slovanski jednoti; brez pomoči in zaslombe »Slovanske jednote« pa tudi skupni jugoslovanski klub ne bi ničesar dosegel. Bili bi po Hodževi besedi norci in politični otroci, ako bi šli sedaj klerikalcem, ko imamo toliko žalostnihkušenj, na lim. Ako bi imeli opraviti s politično poštenimi ljudmi, da; z ljudmi Šusteršičevega kova, ki recimo, dr. Ploja v pondeljek napadajo, v torek pa napad iz — taktičnih vzrokov preklicujejo, ne poznamo nobenega ožjega prijateljstva, ker je to nam in narodu samo v škodo. Toliko smo povedali v pomislek in pripominjamo, da nas le vesel, da so isto previdno in iz dosedanjih dogodkov utemeljeno stališče glede te zadeve zavzeli tudi kranjski naprednjaki v »Slovenskem Narodu«.

Dve, tri besede k gornjegrajskemu shodu.

Po izjavi dež. posl. g. dr. Kukovca na nedeljskem shodu v Gornjemgradu smemo sklepati, da slovenske obstrukcije v Gradcu že ni več ali da leži v zadnjih vzdihljajih. Mi smo se že zadnje tedne obširno ukvarjali z različnimi sumljivimi znamenji v klerikalnem taboru, ki so očitno podpirala sedanje znamenito odkritje g. dr. Kukovca: konstatirali smo, da so na občem zboru duhovniške zveze v Mariboru utihnile bojne trobente proti Gradcu, da se je nadalje sklenila resolucija, ki ne govori ničesar o nadaljevanju odločnega in neizprosnega odpora, katerega so še pred dvema mesecema oznanjevali na političnih shodih med urnebesnimi živijo — klici klerikalni poslanci ... Čitali smo konečno še pred dvema in tremi dnevi v »Slovincu« in »Straži« oficijozen odgovor slov.-klerikalne večine na vablljivo grulenje nemških veleposestnikov za premirje; odgovor, kateri močno spominja na znani pregovor: Vlec', me vlec', jaz se bom že še zaradi lepšega malo branila ... Ako še pripomnimo, da se je klerikalno časopisje dosledno in trdovratno branilo vsakemu stvarnemu odgovoru na naše članke glede vsemu svetu jasnega klerikalnega umikanja in je hotelo spodnještaj. javnost preslepiti z našo »zvezo« s štajercijanci, da bi se omejenega umikanja ne opazilo — smo menda žalostno sliko konca našega narodnega boja proti nemško-nacionalni večini v deželnem zboru dopolnili.

Da, šlo se je za **narodni** boj proti Nemcem, kateri se boše sedaj tudi žali bože za **narodnim** porazom končal. Klerikalci, kot izvoljeni zastopniki spodnještajerskih Slovencev so se tokrat v Gradcu prvič vrgli v pozo navdušenih narodnih boriteljev — in so tudi precej prvokrat vrgli puško v koruzo, ker so videli, da bi to kognčno vendarle utegnili škodovati — klerikalizmu in klerikalni stranki. Kdor vlada, sedi raje pri polni mizi in nerad obstruira — to je jasno. Četudi spodnještajerski klerikalci dobe le drobtine od bogato pogrnjene mize, dobe le malo napitnine, kakor jih po navadi zaslužijo lakaji — nekaj je le,

vsekakor bolje, kakor če se človek bojuje s sigurnim pričakovanjem, da se ta boj ne bode končal danes ali jutri, temveč bode treba zanj vstrajnosti in žilavosti. Torej precej prvi večji poskus navadnega boja na odločilnem mestu v Gradcu, v katerega smo spodnještajerski narodnjaki klerikalce prisilili, se je nad vse žalostno končal — znamenje in dokaz, da klerikalci nikoli ne morejo biti bojevniki za koristi in napredek celokupnega naroda, da so samo ovira našemu razvoju. Narodnost je klerikalcem le fraza, le plašč — pod katerim skrivajo vso svojo strankarsko sebičnost.

Pa vse to so znana dejstva. Kdor hoče razdreti in uničiti edino našo obrambno družbo, da bi procvitelo eventualno društvo za obrambo klerikalnega časopisja, ta je zmožen tudi vsake druge politične lumparije na škodo celega slovenskega naroda. Nočemo več teoretizirati — pogledjmo samo posledice našega poraza! Prvo bodo čutili davkoplačevalci: prišlo bode zdatno zvišanje deželnih doklad. Prišlo bode zvišanje dež. doklad na pivo in na vse direktne davke. Res je — zgoditi bi se moralo to prej ali slej; toda zakrivila je slabo stanje deželnih financ baš nemško-nacionalna večina, s katero sedaj klerikalci sramotno paktirajo. Ali ne zasluži taka večina najodločnejšega boja? **Kako bodo klerikalci zagovarjali zvišanje deželnih doklad — kateremu se potemtakem ne nameravajo niti resno upreti?**

In druga težka posledica klerikalne cincajoče in od trenutnega razpoloženja enega ali drugega klerikalnega politika odvisne taktike bode ta, da bomo diskreditirani navzgor. Kdo bi se bal nasprotnika, ki nima korajže za boj? Časnikarski krič tu po navadi ne odločuje; in graška gospoda bode odslej natančno vedela, da če se spusti klerikalcu zlatnik v žep, takoj omahnejo njegove junaške pesti. In baš sedaj je bila z drugih ozirov ugodna prilika za boj: Nemci so se silno bali vsake zveze in primerjanja štaj. obstrukcije s češko; ko se je začela obstrukcija, smo rekli, da je med našo in češko obstrukcijo neka gotova notranja zveza, ki pomenja lep moralni bene. Vse to je šlo po vodi.

Ali ni mogoč še preobrat? Apeliramo na trenejše misleče klerikalne politike, naj pomislijo, kaj delata gg. Korošec in Robič. Polmilijonski narod ne bode pustil, da bi se tako z njim igralo ... Ako je že bil pripravljen kaj tekom obstrukcije trpeti — »Straža« je to zatirjevala na vsa usta — gotovo ne bo dovolil, da bi se ga potem v boju na tako žalosten način izdalo. Ne gre, da bi dva, trije možje sami končali ta boj: mora se poprej vprašati narod. Klerikalna obstrukcija v Gradcu bode znova kaj koristno in podučno poglavje za one, ki mislijo, da nam klerikalizem ne škoduje.

Politična kronika.

SOCIJALNO-ZAVAROVALNI ODSEK

je sprejel prve štiri točke vladnega načrta za socijalno zavarovanje z malimi, nebitvenimi spremem-

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

»Gospod Vosek«, se je branil mladi možiček z naočniki, »tak ton je proti vsem načelom Nageljev! To je nekoledajalno: ne zlomite si jezika, ...! Naše staro geslo je: eden za vse, vsi za enega!«

Očividno je bilo, da ste tu dve stranki: ena, ki je hotela ohraniti čast praporu Nageljev in zadovoljiti vse dame — druga, ki je hotela imeti pri politiki »proste roke«.

Predsednik se je odločil za nagel in strašljiv čin, odpel je znak z leve rame, zvijal je trak in je rekel navidezno hladno:

»Gospoda, nočem biti odgovoren za noben fiasco in nočem biti deležen tega! Ako nismo solidarni, se odpovem tej funkciji in odidem!«

Razume se, da je imela ta grožnja svoj učinek. Popadli so ga drugi štirje odborniki, iztrgali so mu trak, pripenjali mu ga siloma na ramo (predsednik je vedel, da se ne zgodi drugače) in obrnivši se k upor-nemu gospodu Vosku, so proglasili:

»Gospoda, to je stvar prihodnje odboro-ve seje

— ampak tukaj se gre za solidarnost — razumete, gospoda, solidarnost!«

»Izvrstno!« je zaklical mali možiček z naočniki. »Solidarnost!«

In zadovoljen z zadoščenjem, ki ga je dobil predsednik, si je dostojno vihal nepodložne, uporne brke.

Vejvara ni počakal tega konca. Že prej je odnesel pete in ej pribežal v dvorano, in je sklenil, da ne stopi v predsobo brez važnega vzroka, da bi ga ne napadli. Hotel je biti tudi solidaren, ampak glavno, kar si je vtepel v glavo, je bilo, da razdeli svoje plese tako, da bo največji del pripadal ljubki mladenki v vijoličasti obleki, s kostanjevimi lasmi, s temi rjavimi očmi, pri katerih pogledu mu je bilo tako čudno — prečudno ...

Odmor je minil, pijanist je zopet nastopil in je sedel h klavirju, in stroj je zaigral mično polko. Gospod Vejvara je nameril korake k Pepici.

Ampak še predno je prišel — je bila Pepica že v kolu. Prehitel ga je mali možiček z naočniki. Ali je to napravil deklamator »zemlje dedinske« nalašč, da bi hotel s tem Vejvaro prisiliti, da bi se podvrgel dolžnosti ostalih Nageljev?

Gospoda Vejvara je skoro zbudilo v srce. Danes je videl Pepico prvič — nevedoč, kdo je, odkod je — prvič je z njo plesal, nekoliko besed z njo spregovoril, toda sedaj, ko mu jo je vzel drobni možiček, mu je bilo, kakor da bi mu bil nekdo ukradel drag, neprecenljiv zaklad.

Vendar se je udal v usodo. Poklical je najbližje dekle in se uvrstil v kolo. Ampak ah — kje je bila slast prvega valčka!

In ko je plesal, je vedno vpiral oči na stol, katerega je bila neznanka zapustila, in vedno se je vrtel blizu njega, da bi mogel takoj sebi vsiljeno plesalko odstaviti, kakor hitro tekmeč posadi »vijoličasto«. In ko se je tako zgodilo, je bil Vejvara na mestu kakor strela, in obraz se mu je svetil od sreče, ko je zopet vrtel Pepico po dvorani. Tudi Pepici je bil Vejvara bolj všeč kot drobni možiček ...

Polka se je končala, Vejvara je privedel Pepico k mamic. A tu se gospa Kondelikova ni mogla zdržati, da ne bi vprašala:

»Ampak, mili gospod, kako je to, da je prišlo tako malo gospodov?«

In dobrodušni Vejvara je razjasnjeval:

»To je tako, milostljiva gospa — pri naših venč-kih morajo gospodje plačati goldinar vstopnine — za to jih je toliko ostalo doma. Toda dame pridejo navadno vse, ker jim ni treba plačati nič vstopnine ...«

Obličje gospe Kondelikove se je pokrilo z neodločnim izrazom in gospodu Vejvaru se je zdelo, da je napravil neko nerodnost. Bilo mu je že dosti gor-ko od plesa, toda pogled gospe Kondelikove ga je še le polil s kropom. In hitel je, da bi popravil, kar se mu je zaletelo:

»Že lani je bil v odboru postavljen predlog, da bi tudi dame plačale vstopnino — vsaj polovično — toda ta predlog je propadel z veliko večino, zakaj vsi

bami. Zavarovalna meja je ostala določena z 2.400 kronami in bo obveljala tudi za bolniško zavarovanje; zdravniških želj odsek ni upošteval.

ANKETA ZA POVZDIGO ŽIVINOREJE IN POLJEDELSTVA. NOVI VLADNI DISPOZICIJSKI FOND?

Kakor znano, je bila lani decembra meseca kot odkupnina agrarcem za trgovinske pogodbe z Balkanom sprejeta postava, glasom katere da vlada šest milijonov letno za povzdigo živinoreje in poljedelstva. 16. aprila se je vršilo v poljedelskem ministerstvu posvetovanje, kako bi se naj ta znesek razdelil. Kmečki zastopniki so zahtevali, naj bi se ta svota razdelila kmetijskim korporacijam, katere bi vselej z natančnim izkazom vladi naznanile, kako bi se ta znesek razdelil. Vlada predloga ni hotela vsprejeti — očitno je hotela, da si sami obdržijo odločevanje in pravico do indir. podkupovanja enih in drugih strank z državnim denarjem. Zastopniki kmetijskih organizacij so naznanili veliko parlamentarno akcijo v tej zadevi.

IZ PRORAČUNSKEGA ODSEKA. NOVI DOLGOVI IN DAVKI.

Proračunski odsek je odobril sinoči v dolgi seji vladno posojilo 182 milj. in še zvišanje 38 milj., tako da znaša odobrena vsota 220 milijonov kron. Vse to gre za stroške aneksijske afere deloma pa za novo oboroževanje armade in vojne mornarice. Armadna in mornarična uprava rabita skupaj 271 milj. kron; manjka torej še 51 milijonov, kateri se bodo vzeli iz že itak praznih državnih blagaj. Da bi pa bili volilci nekoliko potolaženi, je sklenil odsek še dve resoluciji: 1.) Naj finančni minister stavi v kratkem času predloge, kako bi se pokrili višji izdatki države in dežel vsaj deloma ali provizorično. 2.) Naj bi se v proračunu omenjene investicije tudi faktično izvršile. Posojilo se je dovolilo s 25 proti 21 glasom; izrekla se je še povrh tega v posebni resoluciji zahvala finančnemu ministru za uspešno emisijo zadnje rente. — Kako bode Bilinski polnil državne in deželne blagajne, to je pokazal s finančnim načrtom: na stroške kmečkega ljudstva in pa konzumentov. Druga resolucija pa se je sklenila na izrecno željo Poljakov, ki so pri tem menda najbolj zainteresirani. Kajti državne investicije so na slovenskem jugu razmeroma prav majhne; in še ono, kar se nam dovoljuje, se nam da ali odtegne kakor so ravno častiti birokratje razpoloženi.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Nadomestne volitve v hrvaški sabor. Včeraj so se vršile v treh okrajih nadomestne volitve v hrvaški sabor. Izvoljeni so bili kandidati koalicije in sicer v Varaždinu profesor Rohrauer, v Gospiču bivši vseučilišni profesor Kriškovič in v Bošnjacih sekc. načelnik Amruš. Nekatero volitve se vrše še te dni.

Iz pašalika kneza Nikole. Iz Cetinja poročajo jutranji današnji listi dvoje značilnih novic: prvič, da knez ne misli na amnestijo političnih zločincev in da vsled tega ne pride srbski kralj letos na Cetinje, drugič da je poveril bivši vojni minister Marinovič, kateri je dobil v aneksijski krizi 400 tisoč frankov za nakup municije v Italiji, polovico te svote in jo naložil v neki tržaški banki.

Dnevna kronika.

Slovaki in madžarska klerikalna (ljudska) stranka. »Slovensky Tyždennik« ostro piše proti madžarski klerikalni, takozvani ljudski stranki. Pravi, da niti Koloman Tisza, ki je Slovake pripravil ob kulturne pridobitve, ob »Matico Slovensko« in gimnazijo, niti nasilstvo Banffyja, ki je l. 1896. oškropil svoje roke s slovaško krvjo, niti krivice Štefana Tisze in Andrassyja niso oškodovale Slovakov tako, kakor izdajstvo Zichyja, Rakovskega in dr. Noben pogan, noben hudodelec — piše »Slov. Tyžd.« — ni osramotil Slovakov tako, kakor močniti gospodje od ljudske stranke naše slovaško-narodne in krščanske katoliške interese. »Za vero krščansko in za pravice

slovaškega ljudstva!« je bilo geslo Zichyja, Ernsta, Rakovskega, Kaasa, Brestenskega, Černoša, Molnára ne dr. Imeli so v svojem programu zahtevo, naj bi narodnostni zakon iz l. 1868., ki pripoznava Slovackom pravice — četudi skromne — bil rešpektiran in na ta odstavek svojega programa so se močno gopodje od ljudske stranke pri vsaki priliki sklicevali. Slovaško ljudstvo je videlo v njih svoje rešitelje in je pretrpelo zanje magari tudi mučeniško smrt. Orožniške puške so pokale pri volitvah v Stupovem in Ružomberku. V Vrbovem so stali Slovaki dva dni pod milim nebom obkoljeni z bajoneti, vojaki in orožniki. Naenkrat se čuje vzklík: »Gbely gori!« Zažgali so madžarski liberalci najlepšo slovaško občino. Prebivalci iz Gbel po so stisnili pesti in zaškrpali z zobmi: »In če gori cela vas, ne popustimo, kandidat ljudske stranke mora zmagati!« — So to žalostne reminiscence »Slov. Tyžd.« na čase silnega heroizma, ko so slovaški volilci se bojevali in trpeli za madžarsko ljudsko stranko. Danes po deset, štirinajstih letih pa duhovnik (!) Ernst javno govori, da se mora Slovake iz ogerskega parlamenta izriniti. Slovaški jezik, slovaške šole, slovaški verouk, slovaški protokoli, javni razglasi v slovaškem jeziku; vse to je izginilo iz programa madžarske ljudske stranke in na tega mesto je stopilo zaničevanje in sramotjenje najsvetejših pravic slovaškega naroda in gizenje vsega, kar je ljudsko. — To je zopet prinos k onemu poglavju v življenju narodov, ki se povsod v enaki obliki ponavlja in ki povsod izzveni v refren, klerikalna fides — nulla fides, ali: klerikalci nič ne verjemi!

Mednarodna konferenca proti trgovini z dekleti se je vršila včeraj prvi dan v francoskem ministerstvu zunanjih zadev. Razprave je vodil minister Pichon. Hvalevreden je sklep, da se bode od sedaj naprej vršil boj proti kupčiji z dekleti potom zakonodaje. Oviralo se bode tudi izdavanje in razpečevanje nesramnih knjig in slik.

Vojaška zarota v Petrogradu. V Petrogradu so odkrili zelo dobro organizirano vojaško zaroto proti carjevi rodbini, vendar pa uradno še molčijo o tem. Do sedaj so zaprli 12 višjih vojaških in državnih uradnikov.

Holansko prestolonasledstvo. Državno poverenstvo, ki sedaj zaseda v Haagu, zahteva, da se morajo od prestolonasledstva izključiti vse nemške knježje hiše. S tem se hoče zaprečiti, da bi prišla Holandija kedaj pod Nemčijo.

Dopisi.

Hinavstvo »Marburger Zeitung«. Zadnja Marburžanka se zgraža nad tem, da kandidira v ljubljanski občinski svet kontrolor Južne železnice Sajovic. Sicer ni skoro vredno, da bi se človek pečal s tem umazanim lističem, vendar je dobro, če se vsiljivca Jahna, ki se zanima za vse, samo za to ne, za kar bi se moral, opomni, naj rajši pometa pred svojim pragom. Ne dopade se mu namreč, da kandidira kontrolor Južne železnice v občinski svet, ker se baže postavlja v nasprotje z večino v deželi, to je s klerikalno stranko in kandidira na napredni program. Značilno je to za naše protestante, da jim tako ugaja kranjska klerikalna stranka, da neposredno delajo za njo reklamo. Ali je morda to upliv ljubljanskih Nemcev? Ako bodo sedaj tudi spodnještajerski nemški lističi začeli delati reklamo za ljubljanske klerikalce? Ker pa že o tem pisarite, oglejmo si nekoliko vaše občinske svetnike. Na kak program kandidirajo pa ti? Ali morda ne na program vsenemške stranke, ki prisega na Hohenzollernce in pročodrimovce? In glej, na ta program je kandidiral letos v mariborski občinski svet pristav Južne železnice Opelka, c. kr. držav. uradnik Resner in drugi uradniki. Južna železnica, pravite, je trgovsko podjetje in naj se njeni uradniki ne postavljajo v nasprotje z občinstvom. Seveda skrbite vi samo za to, da se pri Slovencih ne bi kaj takega zgodilo, za vas pa reklamirate izjeme. vaši občinski svetniki se lahko izpostavljajo nasprotstvu Mariborčanov, ki so proti vam v večini ne v manjšini, kakor klerikalci in Nemci v Ljubljani. Sploh pa dobro vemo, od kod to sovraštvo, ki diši precej po

bi« in je umolknil. Vrsta mislij se mu je pretrgala, jezik mu je odpovedal — bil je gotov.

Pepica morda še razumela ni, v čem je njen plesalec obtičal, ni slutila, da bi se sedaj najrajši v zemljo pogreznil, in pahljala se je hitro s pahljačo. Gospa Kondelikova jo je pogledala in je pretrgala molk, za mladega moža tako neznosen.

»Tebi je vroče, kaj ne, Pepica? Kaj pa, ali nočeš iti malo na hladnejši zrak, v predsobo?«

In že je vstala.

Gospod Vejvara je spremil dami do zaves, nemo se je poklonil in se vrnil v dvorano. Ah, on bi se tudi rad na kak način ohladil, ampak zanj ni zadosti predsoba — najrajši bi zlezl v restavracijsko klet nasproti, v ledenico. Zakaj bilo mu je, kakor bi bil v ognjeni peči.

Z vsjo slastjo bi se sedaj zmuznil — toda ni mogel. Saj mora plesati z gospodično Pepico bésedo, ki ji je obljubil, in ta se začne za trenotek in pa mazurko in polko, in kvadriljo in po kvadrilji valček! Mora vztrajati!

Obstal je v kotu za pijanom, pridružil se je tam trumici »boječih« in se je trudil, kako bi popravil »strašni utis«, ki si ga je slikal z najgroznejšimi barbami.

Ni se domislil — in že je zazvenela predigra bésede. Pepica je bila zopet na svojem mestu, gospodu Vejvaru ni ostajalo drugega, kakor da jo je odpeljal k četvorki.

Dalje sledi.

denuncijantstvu. Zdrav obi pač bilo, ako bi ljubljanski občinski svet samo za eno leto začel z vašimi ljubljanskimi Nemci tako postopati, kakor postopate vi z mariborskimi Slovenci, katerim odrekate najskromnejše narodne pravice. Medtem ko se Nemci v Ljubljani popolnoma prosto gibljejo in še na nesramen način izzivajo Slovence, odrekate vi Slovincem v Mariboru vse pravice. V Ljubljani smejo n. pr. Nemci nemoteno plakirati svoje prireditve na mestnih tablah, v Mariboru so pa pred leti moža, ki je plakiral, zaprli, in čakamo že dve leti na dovoljenje da smemo po mestu plakirati. In kakor v zasmeh vseh železničarjev ste vzeli vašega občinskega svetnika Opelko — seveda pristnega Germana, kakor ime kaže, saj je baje še celo v Ljubljani rojen — iz »Reichsbunda deutscher Eisenbahner«, ki ima med tisoči mariborskih železničarjev dobrih 100 članov. Seveda drugi železničarji so premalo »alldeutsch« za vas, zato ste zatekli tja, kjer se med železničarji uganja najhujša nemško - nacionalna gonja, ker ti »Reichsbündlerji« se odlikujejo samo s tem, da so smrtni sovražniki Slovencev in socijalnih demokratov, pri svojih zborovanjih popijejo neizmerne količine piva in ležijo na pristnih germanskih kozah, ter v enomer vpijejo svoj »heil«, za železničarje pa dosejaj še niso ničesar storili. Kakor tedaj vidite prav pristni in vredni tovariši neznanega urednika Mariboržanke, ki ne zna družega, ko pogrevati to, kar so drugi listi že zdavno prinesli in na desno in na levo blatiti poštene ljudi. Tedaj gospod Jahn, ne zavijajte po ligorjansko oči in primite rajše mariborske občinske svetnike, ki imajo smisel za vse drugo, samo ne za blagostanje občinstva in pravičnost, nekoliko za ušesa. Sicer pa ne utikajte svojih umazanih prstov v stvari, ki vas prav nič ne brigajo in pišite člankov, ki se kaj slabo prilegajo svobodomiselnosti — ki jo baje zastopate. Upamo pa, da bode rekurz, ki se je uležil proti mariborskim občinskim volitvam, kmalu ugodno rešen in takrat se bode pokazala cela blamaža Mariboržanke in vse klike, ki se zbira okrog nje.

Štajerske novice.

a Nemška predrznost. Štajerski deželni šolski svet je predpisal vsem okrajnim in krajevnim šolskim knjižnicam nabavo nemškega strokovnega lista: *Erstes österr. ung. Lehr- und Lernmittel magazin*. Ne bodemo se na tem mestu toliko bavili z dejstvom, da se na ta način dela od c. kr. uradov reklama za različne tvrdke v blaženem rajhu; saj na take stvari smo od naših črnožoltih patrijotov že zdavnej vajeni. Zanimivo pa je, da list priporoča v lanski septemberski številki *Roseggerjevo zbirko* in se ob tej priliki spodbija in zadira v naše šolstvo. Torej štajerski deželni šolski svet priporoča uradnim potem Roseggerjevo zbirko, ki je naperjena naravnost proti Slovincem! Slov. poslanci, ne pozabite na to dejstvo!

a Vprašanje na naslov dež. odbornika Robiča. »Arbeiterw.« vprašuje dež. odb. Robiča, ali je tudi on dovolil, da je deželni odbor protinustavno najel posojilo 3 milijonov kron? — Bi bilo res zanimivo slišati sodbo g. dež. odbornika o tej zadevi in tudi, zakaj klerikalni listi o njej tako čudno molčijo. V obstrukcijskih časih to ni baš umestno, jeli!

a Sestanek članov izvršev. odbora Narodne stranke se vrši v četrtek ob pol dveh popoldne v prostorih »Zveze narodnih društev« v Rotovski nlici št. 12, I. nadstropje. Vsi člani so vljudno vabljeni.

Celjsko porotno sodišče je obsodilo minulo soboto 20 letnega rudarja Mihaela Zidarja iz Kranjskega na 5 letno težko ječo, ker je pred hišo pos. Klanjšeka pri Sv. Marku poleg Trbovelj z nožem usmrtil rudarja Slokana, rudarja Dolinška pa težko rani na nogi. Imenovani trije so se tam po krivdi Zidarjevi stekli.

Pasji zapor je odpravljen za celi šmarski okraj. **Izvoz svinj iz predgradskega okraja** je prepovedan, ker razsaja tam svinjska kuga (rdečica). Opozarjamo na to posebej prebivalce rogaškega, šmarskega in kozjanskega okraja.

Skrlatica v gornjegrajskem okraju je sedaj ponehala. Umrlo je na njej 19, zbolelo pa 190 oseb, večinoma otrok. Ker je bolezen ponehala, bo ustavljeno te dni tudi epidemično postopanje.

Uzmoviči. V Mariboru so zaprli plesarskega pomočnika Teršovca iz Leitersberga, kateri je v Ribnici ukradel pos. Ledineku, pri kateremu je delal, 500 kron. — Istotam so zaprli Martina in Terezijo Vertič iz Brega pri Ptuj in delavca Baumana od Sv. Ane na Kumbergu; čedna trojica je pokradla v Jarelini in okolici mnogo perutnine. — V Ormožu so prijel viničarja Franca Šuleka iz Huma, ker je poskusil v Baumanovem žganjetoču ukrasti 210 kron. Ukradel je pred nekaterimi tedni v istem lokalu 10 kron.

Žalosten konec požigalca. V soboto ponoči je zgorela v Grobelnem hiša pos. Jakoba Mikole z gospodarskimi poslopji vred. Rešili so samo nekaj živine. Zažgal je neki 77 letni Iv. Zupanc, kateri se je po požaru s pištolo ustrelil.

a K požaru v Stopčem pri Grobelnem se nam poroča še od druge strani: Goreti je začelo zjutraj ob 1. uri. Zgorela je hiša, kozolec in svinjak s 13 svinjami. V hiši tudi za 400 kron de-

izkušenejši člani so ugovarjali, češ, da bi potem dame zopet ostajale doma, ko bi morale plačati in —

Gospod Vejvara ni dokončal. Zakaj komaj je izrekel te besede, je čutil, da je zagazil še v gostejšo gnojnico. Na tistem se je stresal za ušesa in obupno je klicalo v njem: Zakaj pa jaz, nesrečni Vejvara, sploh razjasnjujem! Zakaj ne molčim! Zakaj pa razkladam stvari, katerih me ni nihče vprašal!

Samo gospa Kondelikova se je silila nasmehniti se, kakor da bi razumela mladeničevo zadrego in je vljudno rekla:

»No, no — ni menda bilo tako hudo, mili gospod. Ako žrtvujejo dame toliko za toalete in za izvoške, ne ubila bi jih tudi vstopnina in ako vedo, da gredo v pošteno družbo, bi gotovo plačale tudi ta goldinar ...«

Gospod Vejvara je razumel in poljubil bi bil roko sočutni gospej, da mu je tako pomagala iz zadrege. Kakor človek, ki se potaplja, se je poprijel ponujenega mu stebra in je govoril hitro:

»Seveda, milostljiva gospa, to je tudi moje mnenje, ki sem ga zavzemal. Saj naš krožek ve, s kakim občinstvom računa, saj mi pozivamo samo boljše rodbine in vemo, kako s svojo navzočnostjo delajo naše večere prijetne in zabavne, in ko bi naš deficit zrastel z vsako damo še za goldinar — zakaj Nagelji so imeli vedno le deficit od vsega — potem bi — tak bi —

Vejvaru je odrevenel jezik, lasje so se mu zježili na glavi. Bil je popolnoma pri koncu, ni vedel, »kaj

narja, vsa obleka in živež. Ljudje so si komaj rešili golo življenje. Tisto jutro so našli v stranskišću ustreljenega 77 let starega Ivana Zupanca. Ustrelil se je s pištolo sam. Z Mikolom sta si bila zaradi nekakega zemljišča močno navskriž in zategadelj sumijo, da je on zažgal. Izvolil se je poseben odbor, ki hoče pomagati ubogemu pogorelcu. Opozarjamo in prosimo posebno naše somišljenike, da g. Mikoli, ki je naš človek, pomagajo.

Vzoren nemški sodnik v Ptuj. Afera sodnika T. v Ptuj, ki očitno ne pozna prav 9. božje zapovedi, vzbuja po celem mestu in okolici velikansko pozornost. One številke »Nar. Dnevnika«, v katerih je bila ta afera nemško-nacionalnega sodnika označena, so romale po celem mestu od roke v roko. Naš stavec se je sicer zmotil in postavil, da je šel T. s »svojo« mesto s »tugo« žensko na sprehod v gramozne jame pri Ragoznici, pa to Ptujčanov nič ni motilo. Govori se z vso sigurnostjo, da izgine T. iz Ptuja. Saj kaj drugega tudi ni mogoče. Poštena favnost se čudi graškemu nadsodišču, da pošilja take ljudi k slovenskim sodnijam na Sp. Štajer.

o Iz Rogoznice pri Ptuj. Najsrečnejša je naša občina. Več let semkaj smo trpeli radi suše in drugih vremenskih ujm ter visokih občinskih doklad pomanjkanje. Sedaj bode boljše. Dosedaj ni bilo nobenega pravega zanimanja za naše občinsko lovišče, toda od velikega petka semkaj, odkar se pojavlja vsak drugi ali tretji dan ob 2. popoldne pri gramoznih rupah »balcanje« in čudno skovikanje dosedaj nepoznanega dvonovega in brezperotnega »divjega« petelina in ravno take kure, se vse zanima za naše lovišče — tudi zelo visoki krogi (pl. Pitreich, dr. Glas itd.). Upati je torej, da se lov za prihodnjo dobo prav dobro odda ter občini pomore na zeleno vejo. Še večja bo naša slava, še večje naše blagostanje, ako bomo pri prihodnji lovski razstavi na Dunaju lahko kazali strmečemu svetu kak eksemplar — naših »divjih« ljubčkov, pardon, petelinčkov. Obžalujemo le, da ne moremo kakega eksemplara — sedaj skovikajočega rabimo za pleme — že letos izpostaviti na stolnem Dunaju, da bi si ga Mr. Roosevelt lahko ogledal ter o njem kot največji zanimivosti svojega potovanja pisal debele knjige. O prihodnji priliki bi Mr. Roosevelt ne šel več na lov med črne divjake v Ameriko, ampak bi prišel v našo »ljubeznipolno« Rogoznico.

Iz St. Pavla pri Preboldu. Pozor čebelarji! Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino priredi svoje prvo letošnje zborovanje v nedeljo dne 24. aprila ob 3. uri pop. pri čebelnjaku svojega društvenega predsednika g. Černeja v Grižah. Poleg drugih društva se tikajočih zadev, razkazoval se bode tudi nov Žnidaršičev panj. Ker bode ta poseben mikal naše navdušene napredne čebelarje, pričakujemo prav obilne udeležbe. Naše lanske navdušenje naj se še poveča! Tajnik.

o V Ruški koči se ustanovi letos knjižnica. Prijatelje in obiskovalce tega planinskega zavetišča prosimo, da nam podarijo kakšno primerno knjigo pisano v slovenskem, nemškem ali tudi drugem jeziku ter jo pošljejo načelnikstvu v Ruše. S planinskim pozdravom se zahvaljuje naprej načelnikstvo.

v Dva samomora v Mariboru. V Mariboru je skočila z broda med Studenci in Koroškim predmestjem v sredi reke v vodo 30 letna soproga revidenta J. ž. Ema Nowak in je utonila. Baje se ji je zadnji čas večkrat mešalo. — Nadalje se je z revolverjem težko obstrelil 16 letni trgovski vajenec Josip Krenn. Njegov gospodar ga je dobil pri neki nepoštenosti.

v Iz deželne šolskega sveta. Džs je v svoji seji dne 14. tm. izrekel učitelja K. Horvatu v Šoštanju priznanje ob prostovoljno zaprošenem umirovljenju. Definitivno so nastavljeni na ljudski šoli v Ponikvi ob J. ž. Franc Horvat z Rečice in učiteljica istotam Marija Kregar; na dekliški ljudski šoli v Hrastniku Marija Sorčan, v Zrečah Karl Mravljak, v Marnbergu Viljem Dobnig, kot učiteljica ročnih del pri Sv. Kunigundi na Poh. Rožalija Kante. — Stalno je umirovljena doslej začasno umirovljena učiteljica Klementina Alt.

a Poučno zborovanje na Vranskem. V nedeljo 17. t. m. je priredila na Vranskem Zveza narodnih društev poučno zborovanje, ki je bilo kljub nengodnemu času še dovolj dobro obiskano (okoli 60 udeležencev). Otvoril ga je g. učitelj Jakše, ki je v kratkih besedah orisal namen Z. n. d. in podelil besedo dr. Lipoldu, ki je v poljudnih besedah razpravljal o važnih gospodarskih vprašanjih ter kazal na delo, ki ga vrši v tem pogledu »Narodna stranka«. G. J. Prekoršek je govoril o narodni obrambi, o razvoju družbine or-

ganizacije na Štajerskem, o snujoči se Zvezi štaj. Ciril-Metodovih podružnic, ki bo v let. jubilejnem letu še tesneje združila in okrepila naše sile. — Razpravljalo se je tudi o ustanovitvi ženske podružnice na Vranskem. Dr. R. Karba je govoril zaključno o važnosti izobraževalnega dela in pomenu, ki ga imajo taka predavanja, ki budijo v človeku zanimanje za javna vprašanja in samostojnost mišljenja. Po zborovanju je kazal gosp. Jakše skioptične slike iz Postojnske jame.

a Za Ciril-Metodovo družbo nam je poslal g. Branko Špruk iz Ljubnega v Zg. Sav. dolini 700 rabljenih poštinih znamk. Iskrena hvala!

a Od Sv. Jakoba v Slov. gor. V četrtek, dne 14. t. m. zvečer okoli 9. ure je nekdo ustrelil skozi okno na 24-letnega Franca Čerčiča, viničarskega sina pri Sv. Jakobu, ko je ta pri luči tobak rezal, in ga nevarno ranil. Kdo je ta zločin naredil in zakaj, se ne ve.

a Preiskava proti baronu Rokitskemu. Graški »Tagbl.« poroča, da je začelo deželno sodišče na Dunaju proti baronu Rokitskemu preiskavo zaradi krive. R. prebiva sedaj na Dunaju.

a Dve ustanovi. S pričetkom šolsk. leta 1910/11 ste razpisani dve deželni ustanovi za vojaške realke, ozir. mornarsko akademijo.

o Iz Ljutomer. Bližamo se hudemu boju za obstanek slovenskega značaja trga Ljutomer — bližamo se občinskim volitvam. Če tudi je večina ljutomerskih prebivalcev slovenska, če tudi je trg Ljutomer sredi slovenske zemlje, imamo v svojih rokah samo III. razred in še tistega smo si morali priboriti po hudem boju pred kakimi dvajsetimi leti. A letos hoče naskočiti nemškonacionalna klika z vso silo tudi ta razred in si tako priboriti neomajano nadvlado v trgu Ljutomeru. Seveda, ideja je lepa! Naši renegatje bi imeli potem v občinskem zastopu proste roke, lahko bi gospodarili čisto po svoji volji, saj bi ne bilo nikogar, ki bi jih nadzoroval, ki bi jim gledal na prste. Sestava volilnega imenika je pravumotvor pangermanske prefriganosti. Vpisali so ti gospodje med volilce III. razreda razun jednega, vse c. kr. uradnike, tako, da morajo iti v III. razred reševat prusofilstva tudi osebe, ki uživajo po svojem stanu med uradništvom največji ugled. — Med tem, ko se pripravljajo Nemci na vse kriplje k volitvam, vlada pa med nami Slovenci v tem oziru neopravičljiva malomarnost in brezbriznost. Nihče se noče oprijeti pravega dela, vsak se zanaša na drugega. Gospoda! Bliža se sicer že 12 ura, a še je čas! Sicer pičlo odmerjen, a če stopimo vsi na narodni branik, če storimo vsi svojo dolžnost, ni ga Nemca, ki bi nam iztrgal iz rok našo last, III. razred! Pomislite, da je lažje posest braniti, nego isto priboriti! Ne zanašajte se na to, da je za III. razred nekaj več slovenskih kot nemških volilcev vpisanih v volilnem imeniku in da nam je zmaga sigurna. Nemci bodo delali z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, da se polaste III. razreda! Renegatu ni nobeno sredstvo preslabo, če se gre za dosego njegovih namenov. — Ljutomeržani! Ne vdajte se tem odpadnikom slovenske matere, ne pripustite, da bi zavladal neomajano nad nami oholi tujec, ne pripustite, da bi rodilo sad seme, ktero je zasejal znani Duller!

Druge slov. dežele.

a Pollakova vdova. Vdova inženirja Pollaka, ki je zapustil svoje ogromno premoženje družbi sv. C. in M., je umrla v nedeljo v Trzinu, zadeta od močganske kapi. Blaga žena je kmalu sledila svojemu plemenitemu možu. Obema bode ohranjen med zavednimi Slovenci veden spomin.

a Ogromna skala. Blizu slapa »Savice« na Gorenjskem se je v gorovju odtrgala velikanska skala. V nedeljo zjutraj se je začelo strašno grmenje, ker se je odtrgala velikanska skala krog 1000 m³ vsebine. Neki lovec, ki na nasprotni strani čakal divjega petelina, je videl, da se je od Komarče valil velikanski kos gorovja, ki se je potem razsul in raztepel po vseh grapah. Drevje je v okolici vse uničeno in nekateri trdijo, da so izruvane tudi velike bukve, na katerih ni nobene rane. Iz tega sklepajo, da jih je vrgel sam puh drvečega skalovja. Skalovje se je že cel teden drbilo, a tako velikanske skale, ki bi se odtrgala, nikdo ne pomni. V ploskovni meri je uničenih 4000 m².

a Dezertiral je iz Ljubljane domobranec Oliviero Olivieri. Šel je v svoji monturi, ki jo je pa gotovo kje zamenjal.

a Samoumor na pokopališču je izvršil v Ljub-

ljani oženjeni sodarski pomočnik Ivan Glaser. Rojen je bil leta 1862. pri Sv. Lovrenču nad Mariborom. Možak se je spravil na protestantovsko pokopališče umret.

a Tržaški kaznjenci v Ljubljani. Sedaj so zopet prignali iz Trsta k ljubljanskemu deželnemu sodišču 8 kaznjencev, da tam odsedijo svojo kazen. Trst očevidno zelo izdatno zalaga razne ječe.

a Vas pogorela. V petek dopoldne je pogorela vas Brda pri Radovljici na Gorenjskem. Pogorele so šestim posestnikom hiše in gospodarska poslopja. Smrtno se je opekla 55-letna vdova Ažman.

a Slovenski klerikalci v Gorici so prodali trgovino pod imenom »Krojaška zadruga« zagriženemu lahonu T. Hribarju.

a Železniška nesreča v Beljaku. V nedeljo jutro se je zapeljal brzovlak števil. 702 proge Trst-Solnograd na beljaški postaji v vrsto vagonov. Pri tem se je pokvaril stroj in več vozov. Ranjen ni nikdo, pač pa je imel brzovlak 71 minut zamude.

o Meško na Švedskem. Švedski pisatelj Ivar Pettersson bode prevedel več del pisatelja Meška na švedski jezik. — Dosedaj si je izbral »Mir božji«, »Slike in povesti« in »Ob tihih večerih«. Pri prevajanju je pomagal Švedu g. Fran Krašovec v Kolinu ob Renu.

o Strah pred Warmuthom. Pred nedavnim časom sta pobegnili iz celovških ječ zločinca Pogacar in Warmuth, ki sta proslula tatova. Njun popis je bil večje natanko razglašen. Na Gorenjskem se je pa kmalu na to zgodil sledeči slučaj: V neko vas je prišel neznan uradnik in si je ogledoval razne »znamenitosti«. Ljudje so takoj sklenili, da je Warmuth. Kako bi tudi ne? Nastop, osebnost, plašno vedenje tujca — sami dokazi. Tudi župan in učitelj sta bila te misli. Hajdi po orožnika. Ta je bil takoj na mestu. Uradniku je bile to zelo neljubo in neprijetnosti se je hotel iznebiti na vsak način. Ko se približuje vestni orožnik urnih krač, seže uradnik v notranji žep po vizitnico. Ali orožnik je že vedel, da hoče oni potegniti samokres. Puško »fertig« in »stojtel« je bilo vse v trenutku. Ljudje so že gledali, kateri se bode prvi zgrudil. Uradnik je moral z orožnikom na kolodvor, kjer se je vendar srečno legitimiral. Izpustili so ga, a vaščani so svoje hiše kljub temu vso noč stražili pred »Warmuthom«.

»Klerikalni vzor-mož« je po »Slovenčevem« mnenju oni posestnik iz Goč, ki je bil večleten odjemalec nekega trgovca v Ajdovščini, pa ga je potem zapustil na kaj čuden način. Te dni je namreč oni možakar nakupil zopet »cel voz« blaga in že se je hotel odpeljati, ko se spomni, da nima šibic. Trgovec mu ponudi Ciril-Metodove, a ko kmet izjavi, da hoče samo one za takozvane omejene Slovence, mu prodajalec odvrne, da jih nima. Ne verjamemo sicer, da je storila resnična, a »Slovenec« trdi, da je kmet voz zopet izpraznil, se peljal nazaj v Vipavo in tam nakupil blaga. Če je to res, potem bi se klerikalne šibice pač morale imenovati »šibice za omejene Slovence«. To je zaslepljenost in neumnost, duhovniki pa se s takimi zagamanci še hvalijo!

Deželnozborske nadomestne volitve v slovenskih goriških trgih so se vršile v nedeljo. Voljen je narodnonapredni kandidat Andrej Gabršček s 342 glasovi, dočim je na klerikalca Mrevljeta odpadlo samo 170 glasov. Udeležba je bila napram prejšnjim volitvam veliko slabša. V soboto še voli slovensko veleposestvo, potem pa je konec volitev.

o Zakonska Grill oproščena. — Sodišče je oprostilo zakonca Grill, ki sta bila tožena, da sta umorila svojega sedemletnega sina in ga pustila ležati na cesti blizu Milj. Kljub verjetnosti dejanja sodišče ni moglo dobiti dokazov za umor.

o Hofrichter II. na Kranjskem. O storilcu, ki je poslal iz Ljubljane g. Hammerlitzovi v Logatec strupene pilule, se še nič gotovega ne ve. Govori se le, da so storilec, katerih je več, že na sledu. Izvedelo se je, da so imeli Hammerlitzovi z nekimi oddaljenimi člani rodovine prepire, s katerimi pa ni bila gospa v nikaki zvezi. Preiskava vede v Trst, kar potrjuje tudi neka italijanska vinjeta. Govori se, da je zapovedanih več aretacij.

Društvene vesti.

Celjski Lawn-tenis klub si je izvolil na zadnjem rednem občnem zboru sledeči odbor: predsednik dr. Šandor Hrašovec, blagajničarka gđc.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urajena, izdeluje svoje proizvode izključno iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

4. Siga V. T. 1938. 3. 10. 7.

Tovarniška znamka.

Melanija Sernečeva, tajnik Rasto Hudina, gospodar Miloš Štibler. — Novi odbor se bo potrudil tenis-sport v Celju zopet oživeti in povzdigniti. Pozivljamo vse Celjane, ki se zanimajo za ta lep in zdrav sport, da pristopijo h klubu.

Iz Ljutomeru. Slov. pevsko društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 24. t. m. v gostilni g. Seršena v Ljutomeru zabavni večer s prijaznim sodelovanjem gospe Seršenove s sledečim vspehom: 1. F. Vilhar: Izpod Triglava, mešani zbor; 2. dr. B. Ipavec: Mi vstajamo, moški zbor; 3. Bajuk: Travniki so že zeleni, nar. za žen. zbor; 4. Ferjančič: Tone solnce, tone, meš. zbor; 5. dr. Schwab: Slanica, meš. zbor; 7. Gerbič: Spomladni klic, ženski dvospev s klavirjem; 8. Foerster: Ave Maria, mešani zbor s klavirjem iz opere „Gorenjski slavček“; 7. Parma: Ne vdajmo se, koračnica za klavir; 10. Vodopivec: „Kovačev študent“, spevoigra v 3 dejanjih s spremlj. klavirja. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 50 v. Ker se uporabi del čistega dohodka za Ipavčev spomenik, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

a Dramatično društvo v Mariboru vlnudno vabi na zabavni večer, ki ga priredi na čast diletantkam in diletantom v soboto, 23. aprila t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru. Vspev: 1. Offenbach: Orfej v podzemlju. — Godba. 2. A. Nedved: Pesem lovčeva, moški zbor. 3. Izposojena sopraga. — Burka v enem dejanju. 4. K. Mašek: Strunam. — Moški zbor. 5. Strauss: Prigodbice iz Dunajskega gozda. 6. Ples. Pri plesu svira godba na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K. Odbor.

Po svetu.

v Doktor modroslovja je hotel postati Artur Singer, urednik nekega budimpeštanskega lista. Ker je bil dober znanec z vseučilišnim profesorjem Marczaljem, ki ga je imel skušati, sta vprašanja vnaprej dogovorila, in Singer je skušnjo seveda dobro prestal. Stvar pa se je izvedela, in senat je skušnjo še enkrat ponovil. Marczali je dobil ukor, Singerju pa se je doktorat odrekel in se je obenem izreklo, da se Singer sploh ne sme več pripustiti k promociji.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 19. aprila: Seja drž. zbora se je pričela danes ob 11. uri dop. Na dnevnem redu je prvo čitanje službene pragmatike

Dunaj, 19. aprila: V vladnih krogih sodijo, da dobi vlada tudi pri drugem čitanju posojilne predloge, ki pride precej po prvem čitanju službene pragmatike na dnevni red, veliko večino. Opozicijske stranke se pridno pripravljajo na odločilen boj.

OBISK NUNCIJA DI BELMONTA PRI ROOSEVELTU.

Dunaj, 19. aprila: Papežev nuncij Granito di Belmonte je dobil zaradi svojega obiska pri Rooseveltu, glede katerega se ni poprej sporazumel z Rimom, od papeževega državnega tajnika ostro grajo. Belmonte pravi sedaj, da ni obiskal Roosevelta, temveč je le vrnil obisk ameriškemu poslaniku.

VOLILNI BOJ NA OGERSKEM.

Budimpešta, 19. aprila: Mimulo nedeljo se je hotel predstaviti v Megöcsaku volilcem vladni kandidat Melcer. Shod so pa Justhovi pristaši razbili, pri čemur je prišlo do boja z orožniki. Neki kmet je dobil z bajonetom težko rano. Vladnega kandidata so ometali z gnjilimi jajci in se je mogel odpeljati le pod varstvom orožnikov.

VELIKA NESREČA V SEGEDINU.

Segedin, 19. aprila: V tovarni za vžigalice, last grofa Palfyja, se je razletel danes ob 9. dop. kotel. 10 delavk in 1 delavec je ubitih, 17 delavk in 1 delavec težko, 31 pa lahko ranjenih.

Segedin, 19. aprila: Pri eksploziji kotla je bilo vsega skupaj 12 delavk in 1 delavec ubitih. Kotel se je nahajal v istem poslopju ko delavnica, v kateri je delalo 30 deklet. Eksplozija je bila tako silna, da je vrigo 8 stotov težki kotel 20 metrov visoko; zidovje delavnice se je porušilo. Vojaki in ognjigasci so bili takoj na mestu in so spravili mrtve in ranjene iz razvalin.

POLKOVNIK MAŠIN.

Belgrad, 19. aprila: Po daljši bolezni je umrl tu svak bivše kraljice Drage, polkovnik Mašin, kateri se je tudi udeležil zarote v l. 1903. Mašin je bil med onimi 5 častniki, glede katerih je angleška vlada zahtevala, da se morajo upokojiti.

CEL VLAK DELAVCEV ZASULO.

Frankobrod, 19. aprila: »Frankf. Zeit.« poroča iz Montreala, da je zasulo med vožnjo neki delavski vlak. 40 delavcev je ubitih.

PUBLICIST R. W. SETON WATSON.

Split, 19. aprila: Angleški publicist R. W. Seton Watson, znan pod imenom Scotus Viator, ki je bival skoro dva meseca tukaj, je odpotoval. Kot spomin na splitske hrvaške umetnike je kupil po eno sliko od slikarjev Katunariča in Vidoviča.

NADOMESTNE VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 19. aprila: V Gospiču je bil izvoljen koalicijski kandidat dr. Krišković s 147 glasovi; frankovec dr. Ružič jih je dobil 122. — V Bošnjacih je bil izvoljen dr. Amruš s 310 glasovi proti frankovcu, kateri je dobil 167 glasov. — V Varaždinu je dobil dr. Roraner 325, frankovec Jurinac 108 glasov.

VOJAŠKI NABORI NA OGERSKEM.

Budimpešta, 19. aprila: Domobranski minister je odredil, da se vršijo vojaški nabori na Ogorskem še le v poletju, ker stari državni zbor ni odobril števil rekrutov.

Tržne cene.

18. aprila.

Dunaj: Žitna borza. Ker se došla iz vseh krajev monarhije poročila o neurjih in slaba inozemska poročila so povzročila zvišanja cen, ki so obsegala pri pšenici 15, rži 10 in koruzi 5 vin. Promet je bil majhen.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 154 do 156 v. mlade težke 164 do 166 vin., mlade, srednje 164 do 166 v, mlade, lahke 170—172 vin. Zaloga 30.489 komadov. Prignano 1552 komadov, odgnano 844. Ostalo torej 31.157 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 12'42 pšenica za maj K 12'42, pšenica za oktober K 10'71, rž za april —, rž za oktober K 8'27, oves za april —, oves za oktober —, koruza za maj K 5'85, koruza za julij K 6'04. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence je medla, promet 8 tisoč stotov, pšenica v efektivu 20—30 v cenejša, ostalo medlo, termini mirni. — Vreme deževno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40 1/4 do K 40 3/4 za dobavo 40 1/2 do 41—. Tendence medla.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 32 60, nova kampanja kron 25'95. — Tendence medla. Vreme: deževno.

Budimpešta: mašt svinjska K 192— namizna slanina 162—.

Razpis stavbe telovadišča

za sokolsko slavnost v Gaberju pri Celju.

Načrt je na razpolago v „Sokolskem domu“ v Gaberju pri Celju. — Pojasnila daje starosta celjskega Sokola. — Pismene ponudbe do 1. maja t. l. na odbor telovadnega društva Celjski Sokol.

270 1

Ednonadstropna hiša

v Ljubljani z velikim dvoriščem, vrtom, par hlevi, z okoli 5 johov travnikov, z vodo zraven hiše, se proda vsled sedanjih razmer pod zelo ugodnimi pogoji. V isti je sedaj pekarna, a da se pa porabiti za vsako trgovino ali za drugo večje podjetje. Posebno pripravna za gostilničarja in za peka. Okraj ima v dveh letih lepo prihodnost; stavila se bo tam velika šola, gradile ceste in mostovi. Hiša je nekaj let še davka prosta. Rojeni Kranjec, Korošec ali stajerec lahko napravi tam velikansko obrt. Vprašati pod „W. D. 6663“ na anončno ekspedicijo Rudolf Mosse, Dunaj I., Seilerstätt 2. Agenti izključeni.

263 2—2

Nahrbtnike (Rucksäcke)

dekorecije za sobe z lepimi celjskimi in umetnimi slikami, torbice za trg se dobijo pri tvrdki

Goričar & Leskovšek v Celju

zastopstvo in glavna zaloga pravih zlatih peresnikov (Goldfüllfederhalter) po raznih cenah.

177 88-13